

INFORM EMN

Aktivity Európskej migračnej siete

1. ÚVOD

Tento inform EMN ponúka súhrn príkladov výstupov Európskej migračnej siete (EMN) a vplyvu jej činnosti na tvorbu politik a diskusie o otázkach migrácie a azylu na úrovni EÚ a na národnej úrovni.

2. HLAVNÉ BODY

- ★ [Správy a štúdie](#) EMN sú čítané širokou verejnosťou na národnej a medzinárodnej úrovni a na úrovni EÚ. Témy štúdií vyberá EMN a Európska komisia v závislosti od ich relevantnosti pre priority na národnej úrovni a na úrovni EÚ.
- ★ Štúdie EMN sa využívajú ako priamy príspevok k procesu tvorby politik v rôznych fázach cyklu na úrovni EÚ a na národnej úrovni. Napríklad, na úrovni EÚ sa štúdie EMN čoraz častejšie využívajú ako diskusné a informačné dokumenty pri diskusiách o politikách, napr. v rámci Strategického výboru pre migráciu, hranice a azyl (SCIFA) Rady EÚ či Výboru Európskeho parlamentu pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné záležitosti (LIBE).
- ★ Networking na úrovni EÚ pravidelne spája národné kontaktné body EMN (NKB EMN) v členských štátoch a v Nórsku s relevantnými inštitúciami a agentúrami EÚ a s externými subjektmi. V r. 2014 bola v rámci EMN vytvorená **Expertná skupina pre návraty a reintegráciu (REG)**.
- ★ Na národnej úrovni pomáhajú NKB EMN prostredníctvom svojich aktivít spájať dohromady široký okruh rôznych domácich subjektov v diskusiách o politických prioritách, ktoré často prispievajú k priamej komunikácii takýchto subjektov s tvorcami politik.
- ★ [EMN ad-hoc otázky](#) často využívajú tvorcovia politik na úrovni EÚ i na národnej úrovni ako mechanizmus na získanie prehľadu o konkrétnych témach zo všetkých členských štátov (a Nórska) za relatívne krátky čas.
- ★ [Slovník pojmov z oblasti migrácie a azylu](#) je uznávaným zdrojom kvalitnej a presnej terminológie v oficiálnych jazykoch používaných v členských štátoch a v Nórsku a prispieva k lepšej porovnateľnosti informácií v celej EÚ. Slovník pojmov EMN v arabčine pomohol v r. 2013 pri preklade imigračného portálu EÚ do arabčiny.
- ★ [Bulletin EMN](#), [konferencie EMN](#), [webstránky EMN](#) na úrovni EÚ, ako aj národné newslettre a webstránky prispievajú k šíreniu informácií o migrácii a azyle medzi širokou verejnosťou.

3. VÝROČNÉ SPRÁVY EMN O POLITIKÁCH

EMN vypracúva [výročné správy o politikách](#), ktoré načrtávajú najdôležitejšie politické a legislatívne udalosti (vrátane EÚ) a verejné diskusie v oblasti migrácie a azylu v členských štátoch a v Nórsku.

- ★ Od r. 2009 predstavujú tieto správy príspevok k **výročným správam Európskej komisie o migrácii a azyle**, ktoré vyhodnocujú pokrok v implementácii migračnej a azylovej politiky EÚ.
- ★ Informácie z výročných správ o politikách využíva široký okruh tvorcov politik a ďalších zúčastnených subjektov na úrovni EÚ, vrátane tých, ktoré sú relevantné pre vypracovanie výročných správ **Európskeho podporného úradu pre azyl (EASO)**, čím sa zamedzuje duplicita úsilia.

- ★ Informácie uvedené vo výročných správach boli použité aj ako **východisko pre ďalšie materiály**, vrátane stručných súhrnov informácií o politikách tzv. **informov EMN**, ktoré boli preložené do niekoľkých jazykov členských štátov EÚ a sú rozširované na národnej úrovni, či tzv. **Country Factsheetoch**, ktoré poskytujú stručné informácie o najdôležitejšom politickom a legislatívnom vývoji v oblasti migrácie a v členských štátoch a v Nórsku, ako aj aktuálne štatistiky o migrácii a medzinárodnej ochrane. Výročné správy zároveň prispeli k **analýze vplyvu** Štokholmského programu EÚ.
- ★ Na národnej úrovni sa výročné správy využívajú rôznymi spôsobmi. Napríklad v Belgicku sa Národná správa o politikách využila ako kľúčový dokument na zorganizovanie národného okrúhleho stola o migračnej a azylovej politike v marci 2012, na ktorom sa zúčastnili zástupcovia 70 subjektov, vrátane tvorcov politik na vysokej úrovni, expertov a ľudí z praxe, ako aj zástupcov občianskej spoločnosti, ktorí diskutovali o najnovšom vývoji a hlavných výzvach v oblasti migrácie a azylu v Belgicku.

4. ŠTÚDIE EMN

Štúdie EMN prispievajú k tvorbe politik rôznymi spôsobmi. Témy sú určované tvorcami politik na úrovni EÚ a na národnej úrovni podľa priority. Nižšie uvádzame niekoľko relevantných príkladov:

- ★ Štúdia **Identifikácia obetí obchodovania s ľuďmi v procese medzinárodnej ochrany a nútených návratov** (2014) bola vypracovaná v spolupráci s GR pre Vnútorne záležitosti a s koordinátorom EÚ pre boj proti obchodovaniu s ľuďmi. Ide o prvú štúdiu, ktorá konkrétne skúma danú oblasť. Výsledky boli rozširované na úrovni EÚ i na národnej úrovni, a zároveň boli predložené Európskemu podpornému úradu pre azyl (EASO). V **Belgicku** sa štúdia priamo premietla do úvah o budúcom akčnom pláne na boj proti obchodovaniu s ľuďmi, ktorý bude vychádzať z aktuálneho plánu na roky 2012 až 2014.
- ★ Štúdia **Organizácia azylových zariadení pre žiadateľov o azyl v rôznych členských štátoch** (2014) bola vypracovaná v spolupráci s Európskym podporným úradom pre azyl (EASO) a jej cieľom bolo informovať tvorcov politik/odbornú verejnosť na úrovni EÚ a na národnej úrovni. Štúdiu využila a spropagovala aj **Európska sieť organizácií zastrešujúcich oblasť prijímania žiadateľov o azyl (ENARO)**, ktorá predstavuje medziinštitucionálnu sieť 22 európskych organizácií s cieľom zabezpečovať prijímanie žiadateľov o azyl. Predbežné výsledky štúdie boli prezentované aj na stretnutí Európskej platformy pre agentúry pôsobiace v oblasti prijímania (EPRA) v decembri 2013.
- ★ Štúdia **Získavanie vysokokvalifikovaných a kvalifikovaných štátnych príslušníkov tretích krajín** (2013) poskytla Európskej komisii cenné informácie o fungovaní a vplyve Smernice Rady č. 2009/50/ES z 25. mája 2009 (Smernica o modrej karte EÚ), ako aj o nových opatreniach prijímaných členskými štátmi na získavanie podnikateľov a investorov.
- ★ Štúdia **Mobilita štátnych príslušníkov tretích krajín v rámci EÚ** (2013) bola predstavená Strategickému výboru pre migráciu, hranice a azyl (SCIFA) Rady EÚ ako diskusný dokument na jeho zasadnutí v júli 2013. Štúdia je príspevkom k úvahám o budúcnosti agendy spravodlivosti a vnútorných záležitostí v EÚ.
- ★ Štúdia **Zneužívanie práva na zlúčenie rodiny** (2012) mala podstatný význam pre politiku v danej oblasti. Na úrovni EÚ bola zverejnená v čase uzavretia verejných konzultácií o Smernici Rady č. 2003/86/ES z 22. septembra 2003 (Smernica o zlúčení rodiny) a jej zistenia boli predstavené na verejnom hringu k právu štátnych príslušníkov tretích krajín žijúcich v EÚ na zlúčenie rodiny dňa 1. júna 2012.¹ Na štúdiu sa odvolávala aj Cestovná mapa EÚ k opatreniam v oblasti migračných tlakov (strategická odpoveď) v rámci Strategickkej priority V *Zabezpečenie a ochrana voľného pohybu predchádzaním jeho zneužívania štátnymi príslušníkmi tretích krajín*² a jej zistenia boli prezentované na európskej webstránke o integrácii.³ Na národnej úrovni bola správa šírená národnými sieťami a predstavená na workshope ktorý sa konal v rámci konferencie generálnych riaditeľov o imigračných službách (GDISC) v marci 2012.
- ★ Štúdia **Imigrácia zahraničných študentov do EÚ** (2012) bola vydaná práve v čase predloženia návrhu Európskej komisie na novelizáciu Smernice Rady o študentoch č. 2004/114/ES a bola spracovaná tak, aby mohla relevantnými zisteniami priamo prispieť k pripomienkovému konaniu. Štúdia bola predstavená na konferencii EMN na Cypre v r. 2012 a na Medzinárodnej konferencii Metropolis vo Fínsku v r. 2013.

¹ http://www.intercultural-europe.org/site/sites/default/files/7th%20EIF%20report%20static_38_597214446.pdf

² Pozri: register.consilium.europa.eu/pdf/en/12/st08/st08714-re01.en12.pdf

³ <http://familyreunification.eu/wp-content/uploads/2012/05/European-Website-on-Integration.pdf>

- ★ Štúdia **Praktické opatrenia v boji proti nelegálnej migrácii** (2012) bola rozširovaná v rozsiahlej miere, odvolávali sa na ňu následné správy⁴ a bola prezentovaná aj na konferencii EMN v r. 2011 a na ďalších podujatiach EÚ, napr. na Výročnej konferencii Agentúry EÚ pre základné práva (FRA), ktorá sa tiež konala v r. 2011.
- ★ Štúdia **Stanovenie totožnosti na účely medzinárodnej ochrany: výzvy a prax** (2012) sa zameriavala najmä na relevantné subjekty na národnej úrovni a na odbornú verejnosť a identifikovala opatrenia na ďalšie rozvíjanie a výmenu know-how o určovaní alebo prisudzovaní totožnosti, napríklad prostredníctvom modulov totožnosti v rámci školiacich programov Európskeho podporného úradu pre azyl (EASO)⁵, vypracúvaním usmernení celoeurópskej siete kompetenčných centier a výmenou odbornej praxe pri stanovovaní totožnosti.
- ★ Štúdia **Dočasná a okružná migrácia: politika, prax a možnosti do budúcnosti v členských štátoch** (2012) bola široko využitá ako dôležitý zdroj informácií v zatiaľ málo preskúmanej tematickej oblasti. Osobitne ju využila Európska hospodárska komisia OSN pre Európu (UNECE) ako zdroj informácií pri koncipovaní spoločnej medzinárodnej štatistickej definície *okružnej migrácie*.
- ★ Štúdia **Saturovanie dopytu po pracovnej sile prostredníctvom migrácie** (2011) sa ukázala byť aktuálnou a vhodne načasovanou v rámci viacerých politických diskusií a stretla sa so širokým ohlasom. Európsky parlament dal súhrnnú správu preložiť do nemčiny, španielčiny, francúzštiny a taliančiny a distribuoval ju medzi členmi výboru LIBE a v rámci neho členom výboru pre zamestnanosť. Na zistenia štúdie sa odvolávalo aj Oznámenie o globálnom prístupe k migrácii a mobilite.⁶

5. BUDOVANIE SIETÍ V RÁMCI EÚ

EMN podporuje pravidelné stretnutia NKB EMN, ktorých organizátorom a hosťiteľom je Európska komisia. Na týchto zasadaniach sa stretávajú zástupcovia všetkých NKB EMN a ďalšie relevantné subjekty na úrovni EÚ/na medzinárodnej úrovni. Zasadania sa zameriavajú na prediskutovanie zistení štúdií a správ EMN, venujú sa príslušným témam a monitorujú plnenie výstupov stanovených v pracovných programoch EMN. Vďaka zapojeniu ďalších relevantných subjektov z EÚ/na medzinárodnej úrovni

do činností siete nie sú pracovné programy a aktivity vypracúvané izolovane, sú maximalizované možnosti vytvárania synergií a predchádzania duplicity práce, sú lepšie ponímané potreby tvorcov politik prostredníctvom jednotlivých výstupov a štúdie a správy EMN obsahujú najrelevantnejšie dostupné štatistické údaje. Napríklad, v r. 2013 sa na týchto zasadaniach pravidelne zúčastňovali zástupcovia Európskeho parlamentu, príslušných agentúr EÚ (FRA, Európsky podporný úrad pre azyl EASO a FRONTEX), Eurostatu, koordinátora EÚ na boj proti obchodovaniu s ľuďmi, ako aj zástupcovia OECD.

Členské štáty pri viacerých príležitostiach vyjadrili potrebu posilniť operatívnu spoluprácu v oblasti návratov, najmä vo vzťahu k dobrovoľným odchodom a reintegrácii nelegálnych migrantov. Európska komisia preto ako prvý krok navrhla vytvorenie platformy v rámci EMN pod názvom **Expertná skupina pre návraty a reintegráciu** (REG), ktorá sa po prvýkrát stretla 14. februára 2014. Táto skupina je fórum, ktoré slúži najmä na výmenu štatistických údajov, skúseností a informácií o všetkých programoch realizovaných na národnej úrovni v záujme podpory (dobrovoľného) návratu nelegálnych migrantov a všetkých iniciatív vo vzťahu ku krajinám pôvodu alebo tranzitným krajinám.

6. BUDOVANIE SIETÍ NA NÁRODNEJ ÚROVNI

Každý NKB EMN vytvoril a rozvíjal národnú sieť pozostávajúcu zo širokého radu relevantných subjektov. Medzi takéto činnosti patrí zviditeľňovanie na národnej úrovni, napríklad organizovaním národných konferencií a podujatí pre budovanie sietí, a vytváranie/rozvíjanie domácich webstránok a rozosielanie newsletterov s cieľom informovať o relevantných otázkach z oblasti migrácie a azylu. Takmer všetky NKB EMN každoročne organizujú jedno alebo viacero domácich stretnutí pre budovanie sietí a ďalšie podujatia so zapojením partnerov siete, a to často spolu s twinningovými/klastrovými stretnutiami s ďalšími NKB EMN. Množstvo domácich sieťových podujatí predstavuje prostriedok na zhromaždenie rôznych pohľadov na rôzne otázky, ktoré priamo prispievajú k tvorbe vnútroštátnych politik a k legislatívnym diskusiám.

NKB EMN využili svoju sieť aj ako prostriedok na informovanie domácej verejnosti o pohľadoch iných členských štátov na otázky osobitného významu.

⁴Pozri: http://www.ifrc.org/PageFiles/89397/An%20update%20on%20the%20situation%20of%20irregular%20migrants%20in%20Greece_SL_M.pdf

⁵ Školiaci systém Európskeho podporného úradu pre azyl (EASO).

⁶ COM(2011) 743 v konečnom znení (s.3)

NKB EMN v Taliansku: Národná konferencia 2003: konferencia spojila sieť domácich relevantných subjektov zastupujúcich tvorcov politik, odborníkov, vedcov a mimovládne organizácie s cieľom prediskutovať politiky EÚ a vnútroštátne politiky zamerané na získavanie vysokokvalifikovaných a kvalifikovaných štátnych príslušníkov tretích krajín do EÚ. Po predstavení vnútroštátnej situácie boli prezentované prípadové štúdie porovnávajúce rôzne vnútroštátne politiky a prístupy, ktoré predstavili zástupcovia NKB EMN z deviatich členských štátov a z Nórska.

7. AD-HOC OTÁZKY EMN

Ad-hoc otázky EMN sú aj naďalej často využívaným mechanizmom na zhromaždenie porovnateľných informácií z členských štátov a z Nórska ohľadom konkrétnych, aktuálnych tém v krátkom čase (zvyčajne do štyroch týždňov). Takmer všetky NKB EMN a Európska komisia zadali v r. 2013 aspoň jednu ad-hoc otázku. Najaktívnejším národným kontaktným bodom EMN bola Litva so 7 ad-hoc otázkami, nasledovaná Estónskom a Luxemburskom.

Od r. 2008 bolo zadaných takmer 500 ad-hoc otázok, ktoré reagovali na široký rad tém týkajúcich sa migrácie a azylu. V r. 2013 bolo každý mesiac zadaných v priemere 6 ad-hoc otázok, na ktoré odpovedalo v priemere 20 (členských) štátov. V r. 2013 sa otázky najčastejšie týkali oblasti **medzinárodnej ochrany**, ktorá predstavovala 17 % všetkých zadaných otázok. Mnohé ad-hoc otázky sa týkali osobitných okolností žiadateľov o azyl z krajín ako Sýria, Ruská federácia, severokaukazský region, Irak a Mali. Témy týkajúce sa **pobytu** predstavovali ďalších 16 % otázok. Medzi ďalšie tematické oblasti patrili **návraty**, implementácia **acquis communautaire** a **nelegálna migrácia**.

Nástroj kladenia ad-hoc otázok EMN sa využíval na poskytovanie informácií na úrovni EÚ a pri tvorbe vnútroštátnych politik viacerými spôsobmi:

★ **Na poskytovanie priamych a včasných informácií o špecifických témach pre tvorcov politik na úrovni EÚ.** Napríklad v r. 2013 Európska komisia zadala viacero ad-hoc otázok EMN, ktoré sa týkali tém ako: *Prvé skúsenosti s používaním vízového informačného systému (VIS) na účely návratov*, ktoré boli využité pri príprave Oznámenia o návratovej politike EÚ; alebo bola iniciovaná ad-hoc otázka o *politike dobrovoľných návratov* s cieľom získať aktuálny prehľad o aktivitách na národnej úrovni v oblasti dobrovoľných návratov pri prípravách prvého zasadania skupiny expertov EMN na návraty a reintegráciu v r. 2014.

★ **Ako zdroj informácií pri príprave informov EMN v jednotlivých oblastiach** (informačné dokumenty o jednotlivých politikách). Informy EMN **Stručný prehľad najnovších zistení o návrate a Prístupy a nástroje využívané členskými štátmi pri identifikácii potrieb trhu práce** vychádzali okrem iných zdrojov aj z informácií získaných na základe ad-hoc otázok a boli vypracované v reakcii na požiadavky tvorcov politik a neskôr boli šírené medzi širokou verejnosťou.

★ **Na poskytovanie priamych a včasných informácií o konkrétnych témach tvorcov politik na národnej úrovni.** Odpovede na ad-hoc otázky poskytujú **včasné informácie pre členské štáty** v ich každodennej práci, prispievajú k novelizácii alebo vypracovaniu nariadení, skúmaniu a vyhodnocovaniu politik, k posudzovaniu aktuálnej praxe či k riešeniu konkrétnych výziev alebo problémov. Napríklad v **Holandsku** štátny tajomník ministerstva bezpečnosti a spravodlivosti nedávno listom informoval holandský parlament, že bol využitý nástroj kladenia ad-hoc otázky EMN s cieľom zhromaždiť informácie o investoroch/bohatých imigrantoch.

8. SLOVNÍK POJMOV Z OBLASTI MIGRÁCIE A AZYLU

Slovník pojmov EMN, verzia 2.0, ktorá je dnes k dispozícii v šiestich⁷ európskych jazykových verziách (angličtina, francúzština, nemčina, portugalčina, španielčina, taliančina) a v arabčine, bude aktualizovaná v r. 2014 a nová verzia 3.0 bude zverejnená v septembri 2014. Slovník pojmov EMN čoraz častejšie využívajú zákonodarcovia a tvorcovia politik EÚ ako hlavný zdroj bežných pojmov z oblasti migrácie a azylu pri vypracovávaní právnych a politických dokumentov. Slovník pojmov EMN, verzia 2.0, v arabčine sa využíval ako nástroj pri príprave arabskej verzie imigračného portálu EÚ⁸. Aktualizovaný slovník pojmov EMN bude zahrnutý do Inter-aktívnej terminológie pre Európu (IATE).⁹

9. ŠÍRENIE INFORMÁCIÍ EMN

Na úrovni EÚ a na národnej úrovni sa realizuje množstvo aktivít zameraných na šírenie informácií:

★ **Bulletin EMN**, vydávaný štvrťročne, ponúka aktuálne informácie o právnom a politickom vývoji v rámci EÚ a v jej členských štátoch, ako aj najnovšie dostupné štatistické údaje o

⁷ Národný kontaktný bod EMN na Malte vypracoval aj verziu v maltskom jazyku.

⁸ <http://ec.europa.eu/immigration/>

⁹ <http://iate.europa.eu/>

širokom rade aktuálnych tém, ako aj odkazy na výstupy EMN a ďalšie oblasti. Bulletin EMN sa rozosiela vyše 1 000 príjemcom.

- ★ Každoročné **konferencie EMN** na vysokej úrovni sa zameriavajú na konkrétne otázky a témy s európskym aj medzinárodným významom a zhromažďujú zákonodarcov, tvorcov politik, vedcov a mimovládne organizácie z príslušných tematických oblastí.
- ★ Na **webstránke** EMN sú pre širokú verejnosť k dispozícii všetky výstupy EMN na úrovni EÚ i z jednotlivých krajín.

Aktivity **národných kontaktných bodov EMN na národnej úrovni**, zamerané na šírenie informácií, vrátane domácich webstránok, podujatí, konferencií a newsletterov, pomohli zvyšovať povedomie o práci a výsledkoch EMN medzi domácimi tvorcami politik, odborníkmi, vedcami a ďalšími subjektmi, vrátane širokej verejnosti, a sú cenným príspevkom k rozvoju diskusií a dialógu ako súčasť tvorby vnútroštátnych politik.

10. ĎALŠIE INFORMÁCIE

Ďalšie informácie súvisiace s týmto informom EMN a/alebo s ďalšími oblasťami pôsobenia EMN možno získať na HOME-EMN@ec.europa.eu. Všetky vyššie uvedené výstupy EMN sú k dispozícii na [webstránke EMN](#).

Spracované v apríli 2014